

Van Veel Plegen naar Veel Leren...

Op 6 september was er een thema-bijeenkomst veelplegers. Vertegenwoordigers van de 6 Veiligheidshuizen in Oost Nederland kwamen bijeen om te praten over de geleidelijke invoering van het TOP-X overleg-model. Een model dat in 2014 in alle Oostelijke veiligheidshuizen geleidelijk wordt ingevoerd.

Top X, wat is dat? Als basis geldt straks, dat complexe en ketenoverstijgende zaken met een impact op Leefbaarheid en Veiligheid in aanmerking komen voor overleg in het

Veiligheidshuis om gezamenlijk een plan van aanpak te maken. Partijen in dit overleg verbinden zich (vanuit het convenant tot samenwerking) om niet alleen te overleggen maar ook capaciteit beschikbaar te stellen om dit plan uit te voeren. Gemeenten voeren de regie op de ontwikkeling en de uitvoering van het plan van aanpak.

TOP X is zelfde prioriteiten stellen

Partijen die met publiek geld gefinancierd worden, geven vorm aan de overheids-taak richting de burger. Als er een vraagstuk is dat meerdere leefgebieden - dus meerdere organisaties - tegelijk raakt, dan zouden die partijen daar in hun bedrijfsvoering voorrang aan moeten geven. De praktijk is vaak anders: Er ontstaat een wachtperiode, omdat een partij het vraagstuk wil inpassen in de eigen regie en prioriteitstelling. Dit leidt tot wachten bij andere organisaties. Gemeenten hebben wel de regie gekregen in de Kadernotitie Veiligheidshuizen, maar feitelijk is de gemeente een mediator om organisaties bij elkaar te brengen. Vaak gaat het goed, maar soms moet 'stevig en met druk bemiddeld worden'. De oproep is dan ook: besef dat je deel uitmaakt van het fenomeen dat overheid heet. Geef prioriteit aan jouw handelen, zodra duidelijk is dat een vraagstuk drie of meer leefgebieden raakt en bovendien een veiligheidsaspect aan de orde is. (vervolg op pagina 2)

Opmerkingen?

Heeft u opmerkingen, suggesties of zelfs artikelen die wij in de nieuwsbrief kunnen plaatsen? Mail naar: g.j.van.eldik@om.nl. Ook kunt u via dit e-mailadres uzelf afmelden of collega's en andere geïnteresseerden aanmelden

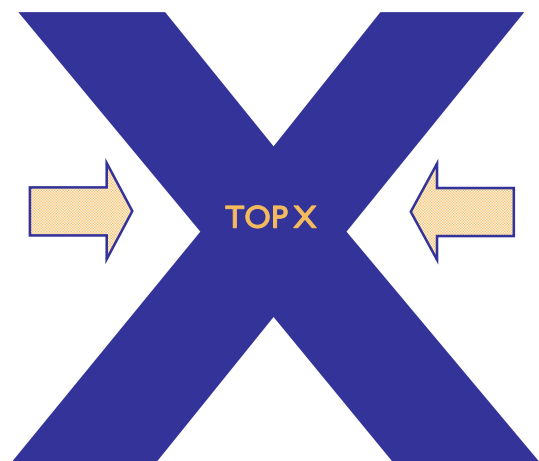
Veiligheidshuis dicht tijdens feestdagen

De feestdagen staan voor de deur. De periode tussen kerst en oud en nieuw zijn veel medewerkers vrij. Het veiligheidshuis (locatie Nijmegen en Tiel) is tussen 25 december en 2 januari gesloten. Mocht jij wel doorwerken in deze periode, houd hier dan rekening mee met het plannen van je afspraken.

**FIJNE
FEESTDAGEN
EN EEN VEILIG
2014**

Keten Zorgpartijen & Gemeenten
(item leefbaarheid)
Leefgebieden als werk- inkomen-
wonen - zorg - scholing

Keten Justitiepartners & politie
(item Veiligheid)
Repressiespecialisten als opsporing-
vervolg - detentie - reclassering

Praktijk aan het woord

(vervolg van pagina 1) Als ervaringsexpert lichtte Frans een tipje op van de wereld van de Veelpleger. De strafrecht-keten kent hij als geen ander; evenals de (toen?) gebrekkige aansluiting van Zorg op die keten. Steeds weer op straat komen te staan met verwijzing naar hulpdiensten. En dan merken dat je twee weken moet wachten op een intake en vervolgens twee maanden op een Plan van Aanpak. Als er dan een plan ligt, dan is het een plan van de organisatie. De contacten zijn er om de checklists van de begeleider af te werken. Geen dak boven je hoofd en leven vanuit een weekendtas. Frans: "Dan los je het maar op, zoals je gewend was. En dan begint de mallemolen weer van voren af aan. In de gevangenis ontmoet je namelijk gelijk-gestemden en geen luisterend oor voor de problemen waarmee je worstelt, de reden waarom je heil zocht in drugs en heroïne."

Na vele jaren door de draaideur, was voor Frans de ISD een geschenk uit de hemel: zijn start om uit de neerwaartse spiraal te komen. Als de ISD voorbij is, begint het pas echt. Drie opgedragen coaches van verschillende organisaties. Ze kennen elkaars taak en plan niet. Ze werken nog steeds met checklisten en daarmee niet met jou. Frans: "Op een gegeven moment zei ik tegen een van hen: *Zo gaat dat niet. Ik wil niet praten of ik mijn doelstelling van het vorige gesprek heb gehaald. Ik wil 'de wereld van mensen' leren kennen. Laten we een terrasje pakken of een wandeling maken.*"

Met een dak boven zijn hoofd, ging het weer beter. En bijna was hij zijn huis weer uitgegoid. Deurwaarders aan de deur. Geld tekort, of liever gezegd: te snel uitgegeven. Frans vroeg aan de rechter om bewindvoering en de rechter honoreerde dit. Maar, daarmee verdwenen de deurwaarders niet. De bewindvoerder reserveerde niet voor periodieke betalingen. Als er een incasso gevraagd werd terwijl zijn geld op was, dan merkte de bewindvoerder daar niks van. Frans wel; met alle spanning van dien.

Geen wachttijden en checklisten

Ondanks deze harde leermomenten is hij volhardend in zijn nieuwe koers. Het RIBW biedt ruimte tot doorontwikkeling. Frans werkt daar als preventieadviseur en volgt een opleiding. Hij voelt zich nu een gelukkig en bevoorrecht mens. Zijn advies: "Praat niet alleen over mensen, maar ook met mensen. Geef steun in het hervinden van zelfrespect. Alleen een kale gevangenisstraf kleineert en zonder hulp raak je dieper in de put. Na de straf geen wachttijden en ook geen hulpverleners die met een checklist moeten werken. Draag informatie over en voorkom dat steeds opnieuw hetzelfde verhaal verteld moet worden. Bied samen de structuur en houd je aan je woord. Alleen zo groeit vertrouwen en respect."

Landelijk programma doorontwikkeling veiligheidshuizen gestopt in huidige vorm

Het programma Doorontwikkeling Veiligheidshuizen van het ministerie van VenJ is per 1 oktober gestopt. Het programma heeft ruim 2,5 jaar de Veiligheidshuizen ondersteund. De ontwikkelingen die de veiligheidshuizen de afgelopen jaren hebben doorgemaakt, zijn in beeld gebracht in een [compilatiefilm](#). Ook is er een [toolbox](#) gemaakt waar de belangrijkste instrumenten, documenten en best practices verzameld zijn op het gebied van effectief casusoverleg, Triage, gemeentelijke regie, privacy, ZSM etc.

Borging en overdracht

De verantwoordelijkheid voor de Veiligheidshuizen is ondergebracht bij de Directie Justitieel Jeugdbeleid. Binnen deze directie gaan enkele medewerkers zich bezighouden met de veiligheidshuizen en enkele aan de veiligheidshuizen verbonden thema's, zoals de aansluiting tussen ZSM en de veiligheidshuizen, de TOP-X aanpak en Code Rood. Het strategisch overleg blijft, in de vorm van de Stuurgroep, nog een jaar actief. Vooralsnog ligt het voorzitterschap bij het Ministerie van VenJ, het streven is dat dit voor 1 januari 2014 overgaat naar de VNG. Het CCV blijft ook in 2014 een platform aanbieden voor ketenpartners, inclusief regiodagen om kennis en ervaringen uit te wisselen.

Kijk voor:

Compilatiefilm: www.veiligheidshuizen.nl/film-mijlpalen-en-resultaten-doorontwikkeling-veiligheidshuizen

Toolbox: www.veiligheidshuizen.nl/toolbox

Adresgegevens Veiligheidshuis

Locatie Nijmegen
Stieltjesstraat 1
6511 AB Nijmegen
☎ 024-3299270

Locatie Rivierenland
Kwelkade 2
4001 RM Tiel
☎ 0344-638030

“Nieuwe koers uitzetten is een uitdaging” Even Voorstellen: Hans Beenakker

Sinds de samenwerking tussen Rivierenland en het Rijk van Nijmegen is er één stuurgroep voor Veiligheidshuis Gelderland Zuid. De voorzitter van deze stuurgroep was Roland van Schelven, Burgemeester van Culemborg. Hij heeft per 22 mei 2013 de voorzittershamer overgedragen aan Hans Beenakker, burgemeester van Tiel. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeenten, justitie, politie en maatschappelijke organisaties. De stuurgroep bespreekt de strategische positionering en de resultaten van het Veiligheidshuis op beide locaties.

Hans Beenakker (47) is sinds begin 2012 burgemeester van Tiel. In zijn functie als burgemeester heeft hij onder andere openbare orde en veiligheid en het integraal veiligheidsbeleid in zijn portefeuille. Ook is hij voorzitter van de gezagsdriehoek en van het politie basisteam De Waarden. Beenakker over zijn nieuwe functie als voorzitter van de stuurgroep: “Ik vind het een uitdaging om met zoveel verschillende organisaties en gemeenten de koers uit te zetten voor Veiligheidshuis Gelderland Zuid, zonder daarbij de identiteit van beide locaties uit het oog te verliezen. Er is nog veel te doen in de

samenwerking, maar ook in nieuwe ontwikkelingen, zoals de TOP X aanpak en de doorontwikkeling van de Veiligheidshuizen. Mijn aandeel in het geheel zal ‘verbinding’ zijn: Waar kunnen we gezamenlijk optrekken en waar kunnen we een kwaliteits-/efficiencyslag maken zonder dat we daarbij onze cliënten uit het oog verliezen? Want daar draait het natuurlijk om: het veiligheidshuis is er om perspectief te bieden aan probleemgroepen, daders én slachtoffers door adequate zorg en andere ondersteuning. Door goed en op tijd samen te werken kan er veel leed voorkomen worden en een veiliger leefomgeving worden gecreëerd. De winst van een veiligheidshuis zit in het beter afstemmen van de verschillende werkprocessen van de deelnemende organisaties en niet alleen in de eigen activiteiten en werkwijze van het Veiligheidshuis. De taak van de stuurgroep is om de focus van het veiligheidshuis te blijven richten op de complexe multiprobleem casussen.”

Samenstelling Stuurgroep

Voorzitter: Burgemeester
Beenakker (Tiel)
Secretaris: Ketenmanager
Veiligheidshuis

- Burgemeester Bruls (Nijmegen)
- Burgemeester Mengde (Heumen)
- Mw. Köhne (OM)
- Dhr. Nieuwerth (politie)
- Dhr. Cardol (Reclassering Nederland)
- Dhr. Van Wifferen (rvdk)
- Dhr. Aarntszen (DJI)
- Dhr. Verdonk (BJZ)
- Mw. Van de Berg (Pro Persona)
- Dhr. Maas (Iriszorg)

Meerwaarde van Nazorgcoördinator

Wat is de meerwaarde van een Nazorgcoördinator? Hieronder bespreken we op het eerste oog een ‘gewone’ casus, maar al gauw blijkt dat er niets gewoons aan deze casus is. En geeft heel mooi de werkwijze van de nazorgcoördinator weer.

Er komt een melding dat er in een woning een gewonde man ligt. Als de politie ter plaatse komt, blijkt dat deze man is neergestoken, vermoedelijk door zijn vriendin. In het huis zijn ook twee kinderen aanwezig. Grote relatieproblemen lijkt de oorzaak, de man zou een relatie hebben met een ander. De vrouw wordt regelmatig geslagen en één van hun kinderen ook. Ook blijkt dat de vrouw ernstig ziek is. Een paar maanden later wordt de vrouw geschorst tot aan de zitting. De stappen in de nazorg zijn:
Stap 1: De info vanuit de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) wordt altijd gescreend door de nazorgcoördinator en er wordt een informatieverzoek uitgezet bij de gemeente (op de vijf leefgebieden). Dit geeft aanleiding om contact te houden met de gemeente, vanwege de complexe casus. Ook wordt de reclassering erbij gehaald.
Stap 2: Vanwege het geweld, heeft de coördinator contact gelegd met de keten-regisseur huiselijk geweld. De casus wordt op de agenda gezet en besproken. De casus wordt afgesloten, vanwege de toeleiding naar strafrecht en zorg (BJZ was inmiddels ingeschakeld).

Stap 3: Contact gelegd met BJZ, omdat er geen toezicht was opgelegd met de schorsing. Er kwam nl. een signaal dat de vrouw te dicht bij haar ex en kinderen woonde en niemand –afgezien van de politie- hier toezicht op houdt. Vanuit het veiligheidshuis is vastgelegd dat wanneer BJZ casehouder is, dan is de coördinator volgend (dus onderdeel van het plan van aanpak). De coördinator heeft aangegeven in een vroeg stadium betrokken te willen worden om mee te denken (**vervolg op pag 4**).

(Vervolg van pagina 3)

Stap 4: Crisismanagement! Tijdens een overleg met gezinsvoogd, een psycholoog, slachtofferhulp en de nazorgcoördinator kwam een heel ander beeld naar voren: De kinderen staan onder toezicht en wonen bij opa en oma, waar ook de vader woont. De onder toezichtstelling loopt bijna af en BJZ vraagt verlenging aan. De vrouw vecht dit aan. Na de zittingsdag is de situatie explosief (reële kans op ontvoering of geweld), de veiligheid van betrokkenen is niet gegarandeerd, direct ingrijpen lijkt nodig. De explosieve situatie is het gevolg van de beslissing van de raadkamer om de verdachte vrouw in vrijheid te stellen (humanitaire reden) zonder daarbij beperkingen op te leggen. De spanning tussen de families loopt hoog op. De situatie moet veilig gemaakt worden voor het slachtoffer en zijn gezin. Als dat is geregeld, kan er worden gewerkt aan contact met de kinderen en de verdachte vrouw. Dit lijkt mogelijk, met medewerking van alle partijen.

Conclusie

Door de directe screening kon er al snel worden vastgesteld dat dit een complexe casus is. Doordat er meteen contact is gezocht met de samenwerkingspartners, kon er niet langs elkaar heen gewerkt worden. In eerste instantie had de kamer Huiselijk Geweld de casus afgesloten omdat het gezin in zorg zat en de dader in detentie. Vanuit de kamernazorg is er met BJZ meegekeken om de resocialisatie van de dader zo goed mogelijk te laten plaatsvinden. De nazorgcoördinator signaleerde dat de nadruk niet meer op zorg lag maar op de veiligheid van de kinderen en heeft daarom de procesregie teruggedragen en BJZ handvaten gegeven op het gebied van veiligheid om met deze complexe casus als casushouder weer verder te gaan. BJZ en de nazorgcoördinator houden contact om voortgang te bespreken. Mocht de situatie opnieuw veranderen dat de veiligheid in het geding komt kan de nazorgcoördinator opnieuw de procesregie opstarten.

Belang van kind voorop bij (vecht)scheiding en hulpplan

In het casusoverleg Huiselijk Geweld worden vele casussen besproken. In deze casussen zijn ook minderjarige kinderen betrokken of getuige van de hoogoplopende conflicten tussen hun ouders. Onderdeel van een plan van aanpak vormt de aandacht en hulp voor deze minderjarige kinderen (hulpplan).

Soms ontstaat in het casusoverleg een patstelling en daarmee een 'handelingsverlegenheid'. Want wat als ouders gescheiden zijn (of leven) en één van beide ouders/verzorgers geeft geen toestemming voor het maken van het hulpplan? Hoe zit het dan met het belang van het kind? Mag informatie uitgewisseld worden voor het hulpplan en mag dit plan worden uitgevoerd als slechts één van de ouders/verzorgers instemt?

Recht op zorg

Vanuit het Veiligheidshuis is die vraag voorgelegd aan mevrouw mr. Jolanda van Boven (privacy juriste). Zij attendeert op een uitspraak van het Centraal Tuchtcollege, die helpt om uit de sfeer van 'handelingsverlegenheid' te komen. *'Een conflict tussen ouders mag er niet toe leiden dat een kind beperkt wordt in het krijgen van noodzakelijke medische hulp'*. De uitspraak reikt verder dan alleen de medische sfeer. Mr. Van Boven geeft aan dat de uitspraak stoelt op het beginsel dat bij minderjarige kinderen de toestemming van één ouder voldoende is. Ouders hebben onderling de verplichting om elkaar op de hoogte te stellen en om eruit te komen. Geven beide ouders geen toestemming, dan is het wenselijk om verdere stappen te zetten richting BJZ of AMK. Geheel in de lijn van het advies van de Nationale Ombudsman: *'Een kind heeft zo snel mogelijk recht op die zorg die nodig is voor zijn welzijn'*.

De integrale tekst van de uitspraak van het Centraal Tuchtcollege is op te vragen bij Geri van Eldik; Veiligheidshuis Gelderland-Zuid, telefoon: 0344-638030 of via mail g.j.van.eldik@om.nl.